

N:o 27.

Af herr **Säve**, *angående tjänsteårsberäkning för vissa småskolelärarinnor.*

Vid 1897 års riksdag tillät sig undertecknad att framlägga en motion om rätt för småskolelärare och småskolelärarinnor vid de med landstingsseminarier förenade öfningskolor till delaktighet i småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt. Denna motion blef af Riksdagen afslagen hufvudsakligen af det skäl, att ett bifall till motionen skulle innebära ett afsteg från en af de viktigaste grunderna för berörda ålderdomsunderstödsanstalt, nämligen den, att endast de lärare och lärarinnor vid småskolor voro berättigade till understöd från anstalten, för hvilkas aflönande tillskott af allmänna medel åtnjötes, hvilkas tillskott icke tillkom de i motionen åsyftade lärarne och lärarinnorna.

Detta skäl bortföll emellertid redan 1898, då Riksdagen med anledning af en af Kungl. Maj:t därom gjord framställning beslöt, att bidrag af allmänna medel finge utgå till aflönande af de folkskole- och småskolelärare och -lärarinnor, hvilka voro anställda vid af landsting eller stad, som ej i landsting deltog, anordnad seminarium för bildande af lärare och lärarinnor vid småskola. Följdriktigheten fordrade nu, att, då genom detta Riksdagens beslut bidrag af allmänna medel finge utgå till aflönande af vid landstingsseminariernas öfningskolor anställda småskolelärare och småskolelärarinnor, dessa lärare och lärarinnor äfven finge rätt till ålderdomsunderstöd i likhet med de småskolelärare och småskolelärarinnor, som tjänstgjorde vid småskolorna i de särskilda skoldistrikten. På grund häraf

föreslog Kungl. Maj:t 1901 Riksdagen medgifva, »att småskolelärare och småskolelärarinnor, hvilka anställas vid af landsting eller stad, som ej i landsting deltaga, anordnad seminarium för bildande af lärare och lärarinnor vid småskolor m. m. och till hvilkas aflönande bidrag af allmänna medel utgår, må erhålla rätt till understöd från småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt under iakttagande uti tillämpliga delar af det för anstalten gällande reglemente och med villkor, att vederbörande seminariestyrelse erlägger de afgifter till anstalten, som enligt reglementet böra för lärarne och lärarinnorna utgå». Riksdagen beslöt att härtill lämna sitt bifall.

Emellertid blef den förman, som denna Kungl. Maj:ts af Riksdagen bifallna proposition afsåg bereda de lärare, hvarom här är fråga, väsentligt begränsad för dem, som tjänstgjort före 1899, i det att åt propositionen gafs den tolkning, att desse lärare vid ansökan om understöd från ålderdomsförsäkringsanstalten ej få räkna sig till godo sin tjänstgöring vid landstingsseminarierna för tiden före det år, då statsbidrag till deras aflöning begynt utgå, eller 1899. Framtidsutsikterna för dessa hafva därigenom blifvit mycket förmärkade. Många till antalet äro de visserligen ej. De voro år 1899 endast tre, ty enligt hvad som framgår af statsrådet och chefens för kungl. ecklesiastikdepartementes yttrande till statsrådsprotokollet den 21 december 1900 utbetalades år 1899 bidrag af allmänna medel till aflönande af endast tre vid landstingsseminarierna anställda småskolelärare. Men dessa tre, alla lärarinnor och fortfarande i tjänst, hade sedan 1899 en lång följd af tjänsteår bakom sig, ja en af dem, anställd vid Uppsala läns landstings seminarium, står nu vid sin tjänstetids yttersta gräns. Uppenbart är, att det ej kan vara med billighet och rättvisa öfverensstämmande, att dessa lärarinnor ej skola vid ansökan om ålderdomsunderstöd få räkna sig sin tjänstgöring före 1899 till godo, då de efter en verksamhet, som varit icke mindre maktpåliggande än deras kamraters vid de vanliga småskolorna, af ålder och nedsatta krafter tvingas att lämna sina platser, på hvilka besparingar för ålderdomen svårligen kunnat göras. På grund af ofvanstående tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att Riksdagen behagade besluta, att småskolelärarinnor, hvilka anställts vid af landsting anordnad seminarium för bildande af lärare och lärarinnor vid småskolor m. m. och till hvilkas aflönande bidrag af allmänna medel utgår, berättigas att, med afseende på

tjänsteår och rätt till understöd från småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt få räkna sig till godo äfven sin tjänstgöring vid seminariet före den tidpunkt, då statsbidrag till deras aflöning begynte utgå, under iakttagande uti tillämpliga delar af det för anstalten gällande reglemente och med villkor, att vederbörande seminariestyrelse erlägger de afgifter till anstalten, som enligt reglementet böra för lärarinnorna utgå.

Om remiss af denna motion till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 27 januari 1904.

T. Säve.